

Quickscan flora en fauna N656-Randweg Oud-Vossemeer

Projectnummer 241609

17 februari 2025

Auteur

Ing. R.J. Buijs

Opdrachtgever

Provincie Zeeland
Postbus 6001
4330 LA Middelburg

Colofon

Versie	Definitief
Projectnummer	241609
Datum	17 februari 2025
Titel	Quickscan flora en fauna N656- Randweg OudVossemeer
Auteur	Ing. R.J. Buijs
Collegiale toetsing	Ing. S.J.M.P. Halters
Aantal pagina's (exclusief bijlagen)	29
Foto titelpagina	Plangebied
Opdrachtgever	Provincie Zeeland Postbus 6001 4330 LA Middelburg
Kenmerk opdrachtgever	-
Getekend voor vrijgave	Directeur Buijs Eco Consult B.V. Ing. R.J. Buijs
Paraaf voor vrijgave	

© Buijs Eco Consult B.V.

Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, microfilm, digitale reproductie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Buijs Eco Consult B.V. Noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt, door een derde of voor enig ander werk of doel dan waarvoor het is vervaardigd.

Disclaimer

Buijs Eco Consult B.V. is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Buijs Eco Consult B.V.; opdrachtgever vrijwaart Buijs Eco Consult B.V. voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Inhoudsopgave

1. INLEIDING	4
1.1 AANLEIDING & PLANVOORNEMEN	4
1.2 DOEL.....	6
1.3 LEESWIJZER	6
2. EFFECTBESCHRIJVING EN -BEOORDELING	7
2.1 GEBIEDSBESCHRIJVING: RESULTAAT TERREINBEZOEK.....	7
2.3 EFFECTBEPALING VOORNEMEN.....	11
2.4 SOORTBESCHERMING.....	11
2.4.1 Afbakening relevante soortgroepen.....	11
2.4.2 Vogels.....	12
2.4.3 Zoogdieren – vleermuizen	14
2.4.4 Zoogdieren – overige zoogdieren.....	16
2.4.5 Amfibieën.....	18
2.4.6 Zorgplicht.....	19
2.5. NATURA 2000.....	20
2.6 NNZ.....	21
2.7 OVERIG PROVINCIAAL BELEID	23
2.8 BESCHERMDE HOUTOPSTANDEN BUITEN DE BEBOUWINGSCONTOUR HOUTKAP	24
3. CONCLUSIE & ADVIES.....	25
3.1 SOORTBESCHERMING.....	25
3.2 ZORGPLICHT	27
3.3 GEBIEDSBESCHERMING.....	27
3.3.1 Natura 2000.....	27
3.3.2 NNZ	28
3.3.3 Overig provinciaal beleid	28
4. LITERATUURLIJST	29

Bijlage 1 Wettelijk kader

1. Inleiding

1.1 Aanleiding & planvoornemen

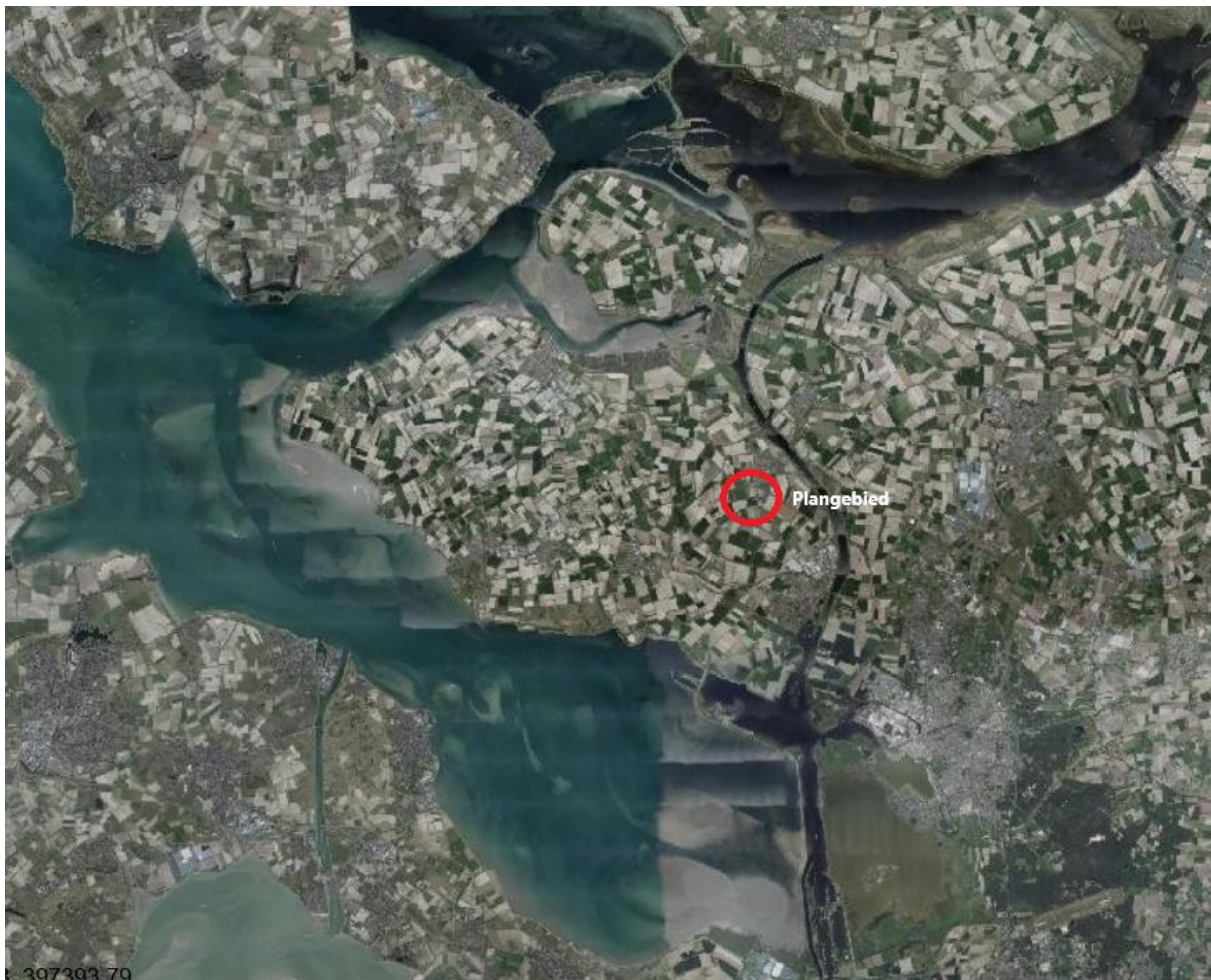
De Provincie Zeeland is voornemens om een nieuwe rondweg aan te leggen bij Oud-Vossemeer zodat de N656 niet door het dorp zelf gaat (zie figuur 1.1). Het plangebied ligt ten zuiden van Oud-Vossemeer op het eiland Tholen (Provincie Zeeland). Het plangebied bestaat grotendeels uit landbouwgebieden, bestaande wegen en opgaande beplanting.

De werkzaamheden bestaan onder andere uit het verwijderen van opgaande beplanting, aanbrengen dijklichamen, aanbrengen wegen, verleggen watergangen uitbreiden bedrijventerrein en aanbrengen nieuwe beplanting. Voor de ingreep worden geen gebouwen geamoveerd

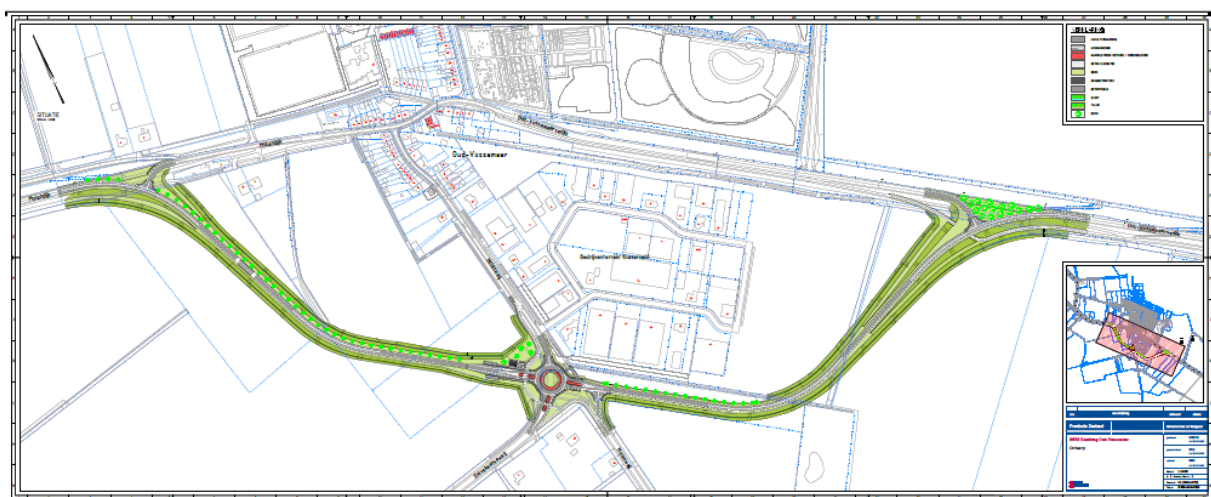
De voorlopige planning is om de werkzaamheden in 2026 op te starten. De duur van de werkzaamheden is onbekend.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet rekening worden gehouden met beschermde planten- en diersoorten en met beschermde gebieden. Er dient onderzocht te worden of het voornemen effect heeft op beschermde soorten, beschermde gebieden of houtopstanden (Omgevingswet (Ow), Natuurnetwerk Nederland (NNN) in Zeeland; Natuurnetwerk Zeeland (NNZ) en overig (provinciaal) beleid). Ontwikkelingen mogen niet zonder meer plaatsvinden indien deze negatieve gevolgen hebben op beschermde natuurwaarden (soorten, gebieden en/of houtopstanden). Er is daarom inzicht gewenst in de aanwezige beschermde natuurwaarden en de mogelijke effecten die op deze beschermde natuurwaarden kunnen optreden door de ontwikkeling. Dit wordt verkend in deze quickscan. Daarnaast worden kansen voor het verbeteren van natuurwaarden genoemd.

In de figuren 1.1 is de ligging van het plangebied weergegeven. In figuur 1.2 is een gedetailleerde weergave van het plangebied en figuur 1.3 het uitbreidingsvlak van het bestaande industrieterrein.

Figuur 1.1. Globale ligging van het plangebied (rode cirkel) ten opzichte van de omgeving.

Figuur 1.2. Gedetailleerde ligging van het plangebied. (bron: Provincie Zeeland)

Figuur 1.3. Locatieaanduiding nieuw bedrijventerrein (roze, bron: Provincie Zeeland)

1.2 Doel

Het doel van de quickscan is om een goed eerste beeld te krijgen van de (beschermde) natuurwaarden die in het plangebied en de (directe) omgeving aanwezig (kunnen) zijn. Dit gebeurt door het uitvoeren van een bureaustudie en oriënterend terreinbezoek. Op basis hiervan wordt getoetst of op de - in het kader van de Omgevingswet beschermde natuurwaarden - als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling negatieve effecten kunnen optreden. Daarnaast wordt ingegaan op de eventuele vervolgstappen die noodzakelijk zijn.

1.3 Leeswijzer

De quickscan is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 1 beschrijft de aanleiding van de quickscan en voorgenomen ontwikkeling;
- Hoofdstuk 2 beschrijft het gebied en toetst de (in de omgeving) aanwezige beschermde soorten, beschermde gebieden en houtopstanden aan de omgevingswet en overige beleidskaders.
- Hoofdstuk 3 bevat de conclusies en advies over de te nemen vervolgstappen.

In bijlage 1 wordt het wettelijk kader beschreven. In bijlage 2 wordt de methodiek van voorliggende quickscan beschreven.

2. Effectbeschrijving en -beoordeling

In paragraaf 2.1 wordt allereerst een gebiedsbeschrijving van het plangebied gegeven. Vervolgens wordt in paragraaf 2.2 de effectbepaling van het plan gegeven. In paragraaf 2.3 t/m paragraaf 2.7 wordt respectievelijk ingegaan op de aanwezigheid van en toetsing aan beschermde soorten onder de Omgevingswet (Ow), Natura 2000-gebieden, NNZ, overig provinciaal beleid van de provincie Zeeland en beschermde houtopstanden onder de Ow.

Indien blijkt dat een onderdeel van paragraaf 2.3 t/m paragraaf 2.7 niet relevant is voor voorliggend planvoornemen, vindt er geen toetsing van het voornemen aan de Omgevingswet (of ander relevant beleidskader) van dat onderdeel plaats.

2.1 *Gebiedsbeschrijving: resultaat terreinbezoek*

Op 25 oktober 2024 is een oriënterend terreinbezoek uitgevoerd door een deskundig ecooloog van Buijs Eco Consult bij bewolkt weer met een temperatuur van circa 14 - 16 °C (Weerplaza). Tijdens het terreinbezoek is het plangebied te voet geïnspecteerd. Hierbij zijn bomen met een verrekijker geïnspecteerd op de aanwezigheid van nesten en holtes. En watergangen visueel geïnspecteerd op aanwezige flora en fauna. In figuur 2.1 t/m 2.7 is een impressie gegeven van het plangebied.

Figuur 2.1. Impressie van het plangebied.

Figuur 2.2. Impressie van het plangebied.

Figuur 2.3. Impressie van het plangebied.

Figuur 2.4. Impressie van het plangebied.

Figuur 2.5. Impressie van het plangebied.

Figuur 2.6. Impressie van het plangebied.

Figuur 2.7. Impressie van het plangebied

2.3 Effectbepaling voornemen

De volgende activiteiten vinden plaats als gevolg van het planvoornemen die een effect kunnen hebben op (het leefgebied van) (beschermde) soorten en beschermde gebieden:

- Kappen van bomen en opgaande beplanting;
- Aanbrengen grondlichamen (grondwerk);
- Verleggen watergangen;
- Aanleg nieuwe wegen;
- Er is sprake van geluidsverstoring/optische verstoring gedurende de werkzaamheden.
-

2.4 Soortbescherming

In de onderstaande paragrafen worden per soortgroep de resultaten van het bureauonderzoek en het oriënterend terreinbezoek beschreven. Indien soortgroepen op basis van het oriënterend terreinbezoek op voorhand kunnen worden uitgesloten vanwege het ontbreken van geschikt biotoop, zijn deze soortgroepen vermeld in paragraaf 2.3.1. Op basis van het bureauonderzoek en het oriënterend terreinbezoek wordt ingegaan op de mogelijk effecten die als gevolg van het planvoornemen op mogelijk aanwezige beschermde soorten kunnen optreden. Indien negatieve effecten op beschermde soorten niet zijn uit te sluiten, wordt geadviseerd over de te nemen vervolgstappen.

2.4.1 Afbakening relevante soortgroepen

Op basis van de bureaustudie en het verkennend terreinbezoek kan de aanwezigheid van meerdere soortgroepen worden uitgesloten. Op basis van het bekende verspreidingsgebied kan de aanwezigheid van beschermde vissen, beschermde insecten, beschermde kreeftachtigen & weekdieren en beschermde zaadplanten, varens en mossen in het plangebied worden uitgesloten. Aanwezigheid van de overige soortgroepen kan niet op voorhand worden uitgesloten. Deze soortgroepen worden in de hiernavolgende paragrafen nader beschouwd.

2.4.2 Vogels

Soorten met een jaarrond beschermd nest (categorie 1 t/m 4)

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van vogels met een jaarrond beschermd nest in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.1. Overzicht van waargenomen vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest in de omgeving van het plangebied (met een straal van 1 km)(NDFF, 2019-2024).

Soort	Categorie
Gierzwaluw	2
Huismus	2

Categorie 1 Jaarrond gebruikte nesten (steenuil).

Categorie 2 Zeer honkvaste koloniebroeders of afhankelijk bebouwing.

Categorie 3 Zeer honkvaste broeders of afhankelijk bebouwing (geen kolonie).

Categorie 4 Vogels die ieder jaar terugkeren naar specifiek nest.

Zoals blijkt uit de bureaustudie is een aantal vogelsoorten waargenomen in de omgeving van het plangebied waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd zijn en waar bij verwijdering of aantasting van de vaste rust- en verblijfplaats, alsook bij wezenlijke aantasting van de functionele leefomgeving, altijd omgevingsvergunningsaanvraag flora- en fauna-activiteit moet worden aangevraagd. Dit zijn gebouwbroedende soorten (zoals huismus en gierzwaluw)

Tijdens het terreinbezoek zijn geen soorten met een jaarrond beschermd nest waargenomen. In de opgaande beplanting waren geen grote zichtbare nesten aanwezig die door bijvoorbeeld roofvogels in gebruik kunnen worden genomen.

Gebouwbroedende soorten

Binnen het plangebied is geen bebouwing aanwezig die gesloopt gaat worden. Hierdoor kunnen effecten op soorten zoals de huismus en gierzwaluw binnen het plangebied op voorhand worden uitgesloten.

Soorten met een mogelijk jaarrond beschermd nest (categorie 5)

In tabel 2.2 zijn de waarnemingen van vogels met een mogelijk jaarrond beschermd nest in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.2. Overzicht van waargenomen vogelsoorten met een mogelijk jaarrond beschermd nest in de omgeving van het plangebied (met een straal van 1 km) (NDFF, 2019-2024).

Soort	Categorie
Ekster	5
Groene specht	5
Grote bonte specht	5
Huiszwaluw	5
Kleine bonte specht	5
Koolmees	5
Pimpelmees	5
Spreeuw	5
Torenvalk	5
Zwarte kraai	5
Zwarte roodstaart	5

Categorie 5 Honkvaste broeders, maar voldoende flexibel.

Tijdens het terreinbezoek zijn enkele categorie 5-soorten waargenomen (ekster, koolmees, zwarte kraai). Nesten van de categorie 5-vogelsoorten zijn alleen jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Dit laatste is op het plangebied niet van toepassing. Er zijn geen categorie 5 soorten te verwachten die zeldzaam zijn in de omgeving of onvoldoende nestgelegenheid hebben in de omgeving. Derhalve zijn er geen zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden die jaarronde bescherming rechtvaardigen. De categorie 5-soorten vallen daarmee onder de bescherming van algemene broedvogels.

Algemene broedvogels

Tijdens het terreinbezoek zijn enkele algemene broedvogels waargenomen (o.a. merel, houtduif). De bosschages en overige vegetatie rondom het plangebied bieden nestgelegenheid aan deze algemene soorten.

Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Ow (artikel 11.37 Bal). Indien nesten aanwezig zijn, mogen deze tijdens de broedperiode (en wanneer deze in gebruik zijn) niet verwijderd of verstoord worden. Met de meeste broedvogels kan echter in het algemeen relatief eenvoudig rekening

worden gehouden door eventuele kap- en sloopwerkzaamheden niet uit te voeren in het broedseizoen (circa maart tot en met juli¹) en indien concrete broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Omgevingswet aan de orde.

Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen om te werken dan dient het plangebied (waar de werkzaamheden plaatsvinden) vóór het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden voor (broed)vogels. Mocht dit niet mogelijk zijn dan dient voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van broedvogels door een deskundig ecooloog. Indien vastgesteld wordt dat sprake is van actuele broedgevallen binnen het plangebied, kunnen locatie-specifieke maatregelen worden voorgesteld en/of wordt het plangebied niet vrijgegeven en dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden totdat het nest niet meer in gebruik is.

Vervolgstappen

Buiten het broedseizoen werken of (de directe omgeving van) het plangebied voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt maken. Indien niet mogelijk moet door een ervaren ecooloog worden gecontroleerd of er bezette nesten van algemene broedvogels in het plangebied aanwezig zijn. Indien hier sprake van is, mogen deze niet verwijderd of verstoord worden zolang deze in gebruik zijn.

2.4.3 Zoogdieren – vleermuizen

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van vleermuizen in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.3. Overzicht van waargenomen vleermuizen in de omgeving van het plangebied (met een straal van 1 km) (NDFF, 2019-2024).

Soort	Beschermingsregime Artikel 11.46 Bal
Gewone dwergvleermuis	X
Gewone grootoorvleermuis	X
Laatvlieger	X
Rosse vleermuis	X
Ruige dwergvleermuis	X

Voor vleermuizen zijn drie functies van het leefgebied te onderscheiden die van groot belang zijn. Dit zijn verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied. Foerageergebieden en vliegroutes zijn alleen beschermd als deze van essentieel belang zijn voor het functioneren van de verblijfplaats, zogenaamde essentiële foerageergebieden en essentiële vliegroutes. Deze drie onderdelen (verblijfplaatsen,

¹ Voor het broedseizoen wordt in het kader van de wet geen standaardperiode gehanteerd. Het broedseizoen is afhankelijk van klimatologische omstandigheden; dit houdt in dat het seizoen eerder dan wel later van start kan gaan en eerder dan wel later kan eindigen. Van belang is of er broedgevallen aanwezig zijn.

essentiële vliegroutes en essentieel foerageergebied) worden hieronder nader beschouwd.

Verblijfplaatsen

Vleermuizen hebben hun verblijfplaats in gebouwen of bomen (of beide). Gebouwbewonende vleermuizen verblijven met name in spouwmuren, onder dakbetimmering, achter boeiborden of op zolders. Boombewonende vleermuizen verblijven in gaten, hopen of scheuren van voornamelijk grote bomen.

Gebouwbewonende soorten

Voor de ingreep gaan geen gebouwen verloren en worden geen gebouwen aangetast. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuissoorten kan hierdoor worden uitgesloten.

Boombewonende soorten

In het plangebied zijn bomen aanwezig die moeten wijken met geschikte hopen, kieren, spleten en/of loszittende schors welke geschikt zouden kunnen zijn als verblijfplaatsen voor boombewonende soorten (o.a. ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis). Deze bomen (met name de knotbomen aan de Molendijk en bomen langs de Molenweg dienen nader onderzocht te worden)

Vervolgstappen

Aanvullend onderzoek naar potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen in opgaande beplanting (alle soorten strikt beschermd).

Essentiële vliegroutes

Vliegroutes van vleermuizen betreffen (vaak) lijnvormige elementen in het landschap die als verbinding tussen verblijfplaatsen en foerageergebied fungeren.

Binnen het plangebied bevinden zich in de vorm van bomenrijen langs de N656 als structuren die als essentiële vliegroute van vleermuizen kunnen dienen. Essentiële vliegroutes van vleermuizen zijn in het plangebied hierdoor niet uitgesloten.

Vervolgstappen

Aanvullend onderzoek naar potentiële vliegroutes van vleermuizen langs dijken waar bomenkap is voorzien,

Essentieel foerageergebied

Foerageergebied van vleermuizen betreft locaties waar vleermuizen hun voedsel verzamelen. Dit kunnen uiteenlopende gebieden zijn.

Binnen het plangebied gaat weliswaar beplanting wijken maar dit is zeker geen essentieel foerageergebied, Het is beperkt qua omvang, bovendien komt er veel meer groen terug t.b.v. de landschappelijke inpassing van de rondweg (bron: Provincie Zeeland). Daarnaast blijft veel groen behouden. Er wordt geadviseerd de werkzaamheden zoveel als mogelijk overdag uit te voeren. Indien 's nachts wordt gewerkt, dient tussen zonsondergang en zonsopkomst geen verlichting te worden geschoten of uitgestraald in het plangebied, zie beschrijving in het onderstaande tekstkader.

Vervolgstappen

Er wordt geadviseerd 's avonds beperkt werkzaamheden uit te voeren zodat het gebruik van licht niet noodzakelijk is. Om tijdens de realisatiefase en exploitatiefase verstoring te voorkomen is het noodzakelijk dat er geen verlichting of aangepaste vleermuizenverlichting wordt gebruikt nabij bestaande beplanting.

2.4.4 Zoogdieren – overige zoogdieren

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van overige soorten zoogdieren in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.4. Overzicht van waargenomen zoogdieren in de omgeving van het plangebied (met een straal van 1 km) (NDFF, 2019-2024).

Soort	Beschermingsregime		
	Art. 11.46 Bal	Art. 11.54 Bal en Bijlage IX	Art. 11.54 Bal en Bijlage IX Vrijgestelde zoogdieren
Hermelijn		X	
Wezel		X	
Bunzing		X	
Damhert		X	
Egel			X
Haas		X	
Bosmuis			X
Rosse woelmuis			X
Ree			X
Vos			X

Kleine marterachtigen

Onder kleine marterachtigen vallen de wezel, hermelijn en bunzing. Voor deze soorten heeft kleinschalig landschap met houtwallen, greppels en sloten met overhangende vegetatie een voorkeur maar ook dorpen, buitenwijken van steden en binnen de bebouwde kom vormen geschikt leefgebied. Bestaande holen, zoals konijnenholen en holen van bijvoorbeeld muskusrat maar ook takken-en steenhopen, duikers en

rommelschuurtjes worden als dagrustplaats gebruikt. 's Winters zoeken kleine marterachtigen vaak warme plekken zoals hooi- en stobalen op (Zoogdiervereniging, z.d.). Tijdens het terreinbezoek is potentieel leefgebied aangetroffen en zijn historische waarnemingen bekend. Kleine marterachtigen kunnen dus niet uitgesloten worden binnen het plangebied.

Vervolgstappen

Op basis van habitatbeoordeling is nader onderzoek naar functionaliteit plangebied voor kleine marterachtigen benodigd en is mogelijk een omgevingsvergunning flora en fauna activiteit voor deze soortgroep aan de orde

Haas

De haas komt voor in open landschap afgewisseld met grazige delen struweel. Tijdens het terreinbezoek zijn eveneens enkele hazen op de akkers en het bedrijventerrein waargenomen. Effecten op de haas zijn hierdoor niet uitgesloten, er zal aanvullend onderzoek nodig zijn naar het aantal hazen en functionaliteit van het plangebied voor haas.

Vervolgstappen

Op basis van habitatbeoordeling is nader onderzoek naar functionaliteit plangebied voor haas benodigd en is waarschijnlijk een omgevingsvergunning flora en fauna activiteit voor de haas aan de orde

Damhert

Uit de historische data is een waarneming bekend van damhert (2022), dit dier is niet aangetroffen tijdens het terreinbezoek. Het is aannemelijk dat dit waarschijnlijk een afkomstig is uit gevangenschap. Er zijn geen vervolgstappen benodigd ten aanzien van het damhert.

Vrijgestelde soorten zoogdieren in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen

Er is binnen het plangebied biotoop aanwezig voor de algemeen voorkomende (vrijgestelde) soort als egel (struweel). Door de voorgenomen werkzaamheden kunnen negatieve effecten op deze soorten optreden. Binnen het grondgebied van de provincie Zeeland geldt een vrijstelling voor deze algemene soorten bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel is voor deze soorten de zorgplicht van toepassing. Dit houdt in de negatieve effecten zo veel als mogelijk dienen te worden voorkomen dan wel beperkt. In paragraaf 2.4.6 wordt nader ingegaan op maatregelen die in het kader van de zorgplicht genomen kunnen worden.

2.4.5 Amfibieën

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van amfibieën in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.5. Overzicht van waargenomen amfibieën in de omgeving van het plangebied (met een straal van 1 km) (NDFF, 2019-2024).

Soort	Beschermingsregime		
	Art. 11.46 Bal	Art. 11.54 Bal en Bijlage IX	Art. 11.54 Bal en Bijlage IX Vrijgestelde amfibieën
Bruine kikker			X
Bastaardkikker			X
Kleine watersalamander			X
Gewone pad			X
Rugstreeppad	X		

Rugstreeppad

De rugstreeppad komt wijdverspreid voor op het eiland Tholen. Binnen het plangebied is in voorgaande jaren voortplanting geconstateerd in onderlopen paardenwei zie figuur 2.6. De aanwezigheid van verschillende grondhopen en vergraafbare delen langs het bestaande industriegebied maakt het plangebied eveneens geschikt als land- en winterhabitat voor rugstreeppad. De rugstreeppad valt onder artikel 11.46 van de Bal. Het is hierom verboden dieren te verstoren, doden/vangen en verblijfplaatsen aan te tasten. Voor de rugstreeppad is niet uit te sluiten dat voortplantingsbiotoop en landbiotoop aanwezig is binnen het plangebied. Er is hierom sprake van aantasting van verblijfplaatsen van de rugstreeppad. Aanvullend onderzoek naar de functionaliteit van het plangebied voor de rugstreeppad is noodzakelijk.

Vervolgstappen

Op basis van habitatbeoordeling is nader onderzoek naar functionaliteit plangebied voor rugstreeppad benodigd en is waarschijnlijk een omgevingsvergunning flora en fauna activiteit voor de rugstreeppad aan de orde

Vrijgestelde amfibieën in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen

Er is binnen het plangebied biotoop aanwezig voor de algemeen voorkomende (vrijgestelde) soort als bastaardkikker, gewone pad, kleine watersalamander (kleinschalig gevarieerd landschap) en bruine kikker (bos en struweel). De gewone pad is ook waargenomen in de randen van het plangebied. Door de voorgenomen werkzaamheden kunnen negatieve effecten op deze soorten optreden. Binnen het grondgebied van de provincie Zeeland geldt een vrijstelling voor deze algemene soorten bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel is voor deze soorten de zorgplicht van toepassing. Dit houdt in de negatieve effecten zo veel als mogelijk dienen te worden voorkomen dan wel beperkt. In paragraaf 2.4.6 wordt nader ingegaan op maatregelen die in het kader van de zorgplicht genomen kunnen worden.

2.4.6 Zorgplicht

In het plangebied kunnen egel en bruine kikker aanwezig zijn en is gewone pad aanwezig. Deze soorten zijn vrijgesteld van de vergunningsplicht voor de Omgevingswet (Ow) in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Wel is de zorgplicht van toepassing.

Zo moet een initiatiefnemer een beeld hebben van de (bijzondere) natuurwaarden op en nabij het plan- of projectgebied. In het kader van de specifieke zorgplicht dient een initiatiefnemer in het geval van verslechterende effecten actief te anticiperen op het voorkomen of verzachten van deze effecten.

Onder de Ow dient onder andere extra aandacht besteed te worden aan soorten van de Rode Lijsten. Provincies kunnen onder de Ow beleidskaders opstellen over hoe en met welke soorten (van de Rode Lijsten) rekening dient te worden gehouden in het kader van de Zorgplicht. Vooralsnog zijn deze aanvullende beleidskaders nog niet opgesteld. In de voorliggende rapportage is daarom gekozen voor het opnemen van waarnemingen van de Rode Lijst soorten in de NDFF in het plangebied. De Rode Lijst soorten waarvan waarnemingen in de NDFF bekend zijn, zijn:

- Aardakker (plant)
- Bruin blauwtje (dagvlinder)
- Bruin zandoogje (dagvlinder)
- Gele morgenster (plant)
- Goudhaver (plant)
- Hooibeestje (dagvlinder)
- Klavervreter (plant)
- Kruisdistel (plant)
- Wilde marjolein (plant)
- Zwartsprietdikkopje (dagvlinder)

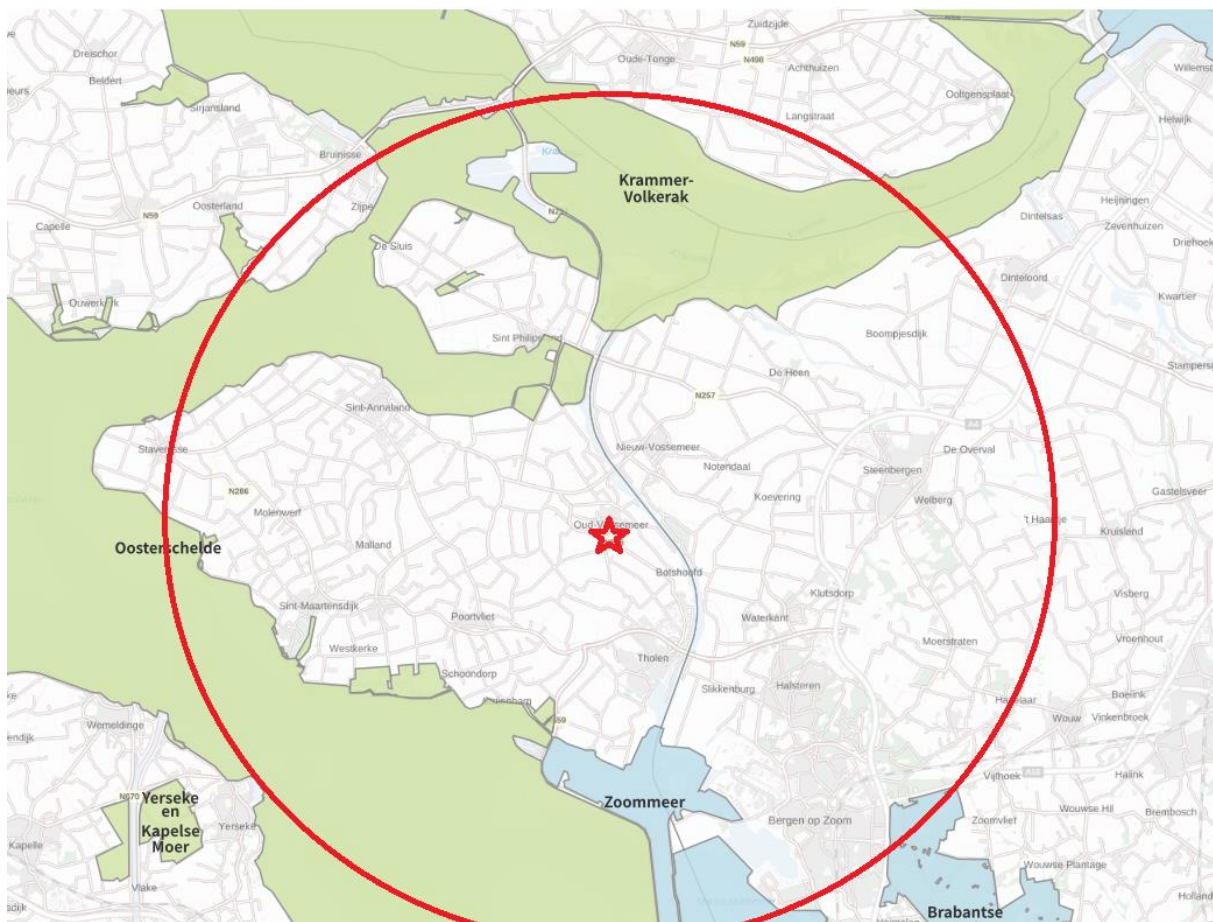
De initiatiefnemer/uitvoerder is verantwoordelijk voor een adequate naleving van de algemene zorgplicht tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. Door het uitvoeren van een aantal zorgplicht gerelateerde maatregelen, wordt voldaan aan de zorgplicht en kan de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soorten worden gegarandeerd. Maatregelen waaraan gedacht kan worden bij de invulling van de zorgplicht bij voorliggend planvoornemen zijn weergegeven in tabel 2.6.

Tabel 2.6. Voorbeelden van zorgplicht gerelateerde maatregelen voor soorten.

Soort(groep)	Maatregel
(Grondgebonden) zoogdieren en amfibieën	• Overdag werken en geen gebruik maken van kunstmatige verlichting. • Voorkom of beperk de toepassing van kunstlicht en de verstrooiing van licht buiten de projectlocatie. Voorkom het direct schijnen op wateroppervlakken of groenelementen zoals bosschages en ruigtes. • Voorkom opslag van materialen waaronder dieren kunnen verblijven. • Voorkom het ontstaan van poeltjes en plassen op het terrein gedurende het zomerhalfjaar (vanaf april tot en met augustus).

2.5. Natura 2000

Het plangebied ligt niet in een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is Oosterschelde en ligt op circa 4 kilometer afstand ten noorden van het plangebied (zie figuur 2.8). Dit gebied is aangewezen op basis van de Habitatrichtlijn (HR) en vogelrichtlijn (VR). Binnen een straal van 15 km liggen nog vier andere Natura 2000-gebieden. Het betreft Zoommeer en Markiezaat, die zijn aangewezen op basis van de Vogelrichtlijn (VR) en Krammer-Volkerak en Brabantse Wal die zijn aangewezen op gebied van de Vogelrichtlijn (VR) en Habitatrichtlijn (HR) (zie figuur 2.8).

Figuur 2.8. Ligging Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied (15 km contour). Bron: AERIUS-calculator, versie 2023.2.

Bij voorliggend planvoornemen is er sprake van een realisatiefase en exploitatiefase. Er is daardoor sprake van tijdelijke en blijvende effecten.

De Natura 2000-gebieden liggen buiten het invloed gebied van de storingsfactoren, zoals verdroging of geluid- en lichtverstoring, met uitzondering van verzuring en vermessing. Gezien de afstand tot stikstofgevoelige habitattypen in de Natura 2000-gebieden en de voorgenomen werkzaamheden zijn effecten als gevolg van

vermesting en verzuring door stikstofdepositie tijdens de realisatiefase en exploitatiefase niet op voorhand uit te sluiten.

De enige manier om inzicht te krijgen in de aard en omvang van het effect van stikstofdepositie als gevolg van de werkzaamheden, is het uitvoeren van een stikstofberekening met behulp van AERIUS Calculator. Geadviseerd wordt dan ook om een dergelijke berekening uit te voeren.

Indien uit de AERIUS-berekening volgt dat er als gevolg van het voornemen een verhoogde stikstofdepositie plaats vindt op stikstofgevoelige habitattypen in Natura 2000-gebieden, dient dit ecologisch te worden beschouwd door middel van een ecologische Voortoets Stikstof.

Vervolgstappen

Er dient een AERIUS-berekening voor de aanlegfase en de gebruiksfase te worden opgesteld. Indien sprake is van een toename in stikstofdepositie, dient een ecologische Voortoets Stikstof te worden opgesteld.

2.6 NNZ

In het plangebied is NNZ-gebied aanwezig. Omdat het planvoornemen binnen 100 meter en deel uitmaakt van het NNZ (zie figuur 2.9) is een zogenaamde Nee, tenzij toetsing noodzakelijk m.b.t. effecten op het NNZ. Effecten op het NNZ kunnen niet op voorhand worden uitgesloten.

Vervolgstappen

Er dient nee, tenzij toets te worden uitgevoerd m.b.t. de kwalitatieve en kwantitatieve impact op het NNZ

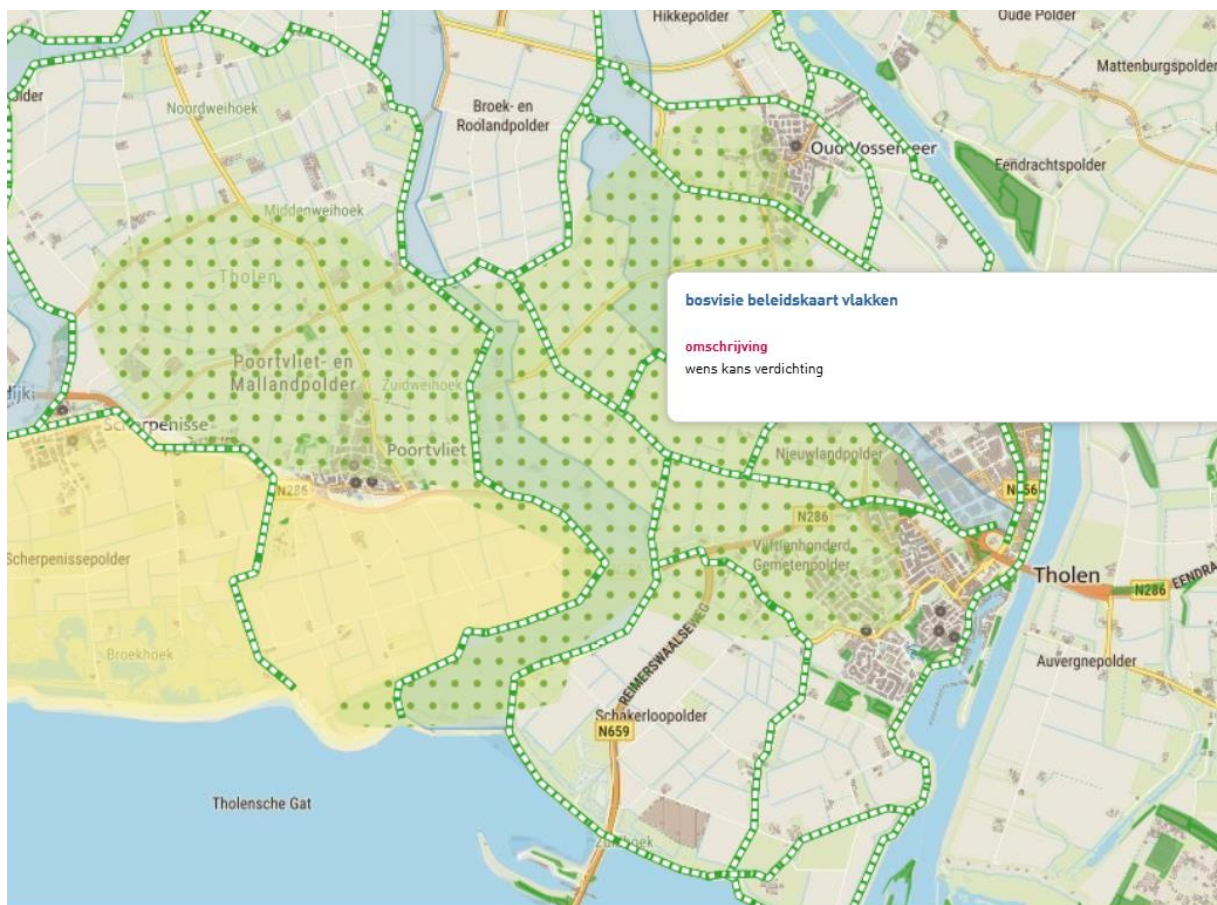

Figuur 2.9. Ligging van het plangebied ten opzichte van het NNZ. Bron: NDDF.

2.7 Overig provinciaal beleid

Bosvisie

Het plangebied valt binnen de grenzen van de beleidskaart bosvisie zie figuur 2.9). Binnen de gearceerde zone waarbinnen het plangebied valt is er een wens om verdichting met bos na te streven. Aanplant van extra groen in kader van de landschappelijke inpassing van de toekomstige rondweg sluit aan bij die wens.

Figuur 2.9. Ligging van het plangebied binnen de bosvisie beleidskaart (bron: Provincie Zeeland)

2.8 Beschermde houtopstanden buiten de bebouwingscontour houtkap

In (de directe omgeving van) het plangebied zijn houtopstanden (van meer dan 20 bomen op een rij of beplanting groter dan 10 are) aanwezig buiten de bebouwingscontour (zie figuur 2.10). Als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden worden houtopstanden gekapt. Een nadere toetsing beschermde houtopstanden is daarom nodig .

Figuur 2.10. Ligging van de bebouwingscontourgrens rond plangebied (bron: Provincie Zeeland)

Vervolgstappen

Er dient een inventarisatie van bomenkap en herplantplicht te worden opgesteld.

3. Conclusie & advies

In dit hoofdstuk is per onderdeel de conclusie en het advies gegeven dat voortkomt uit de uitgevoerde quickscan

3.1 Soortbescherming

Binnen het plangebied is geschikt biotoop aangetroffen voor beschermde soorten (Ow) waarvoor geen algemene vrijstelling geldt. Het gaat om soorten uit de volgende soortgroepen: vogels met een jaarrond beschermd nest, algemene broedvogels, vleermuizen en amfibieën. In tabel 3.1 zijn de conclusies ten aanzien van deze beschermde soorten opgenomen. De onderbouwing van de conclusies zijn beschreven in paragraaf 2.3 van voorliggende quickscan. Voor de overige soort(groep)en is beoordeeld dat vervolgstappen niet aan de orde zijn. Voor deze soorten en vrijgestelde soorten geldt wel de zorgplicht.

Tabel 3.1 Overzicht conclusies en vervolgstappen soortbescherming.

Soort(groep)	Essentieel leefgebied in (directe omgeving van) plangebied?	Nader onderzoek nodig?	Maatregelen?	Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit Ow aan de orde?
Vogels met een jaarrond beschermd nest (boombroedende soorten)	Nee	Nee	Nee	Nee
Vogels (algemene broedvogels)	Ja, nestgelegenheid in opgaande begroeiing rondom het plangebied.	N.v.t.	Ja, zie tabel 3.3	Nee
Zoogdieren (diverse soorten vleermuizen) - verblijfplaatsen	Bomen in het plangebied potentieel geschikt als verblijfplaats voor boombewonende vleermuizen	Ja, zie tabel 3.2.	Nader te bepalen	Nog onduidelijk
Zoogdieren (diverse soorten vleermuizen) – essentiële vliegroutes	In de directe omgeving van het plangebied zijn lijnvormige elementen (bomen) aanwezig die kunnen dienen als (essentiële) vliegroute.	Ja	Nader te bepalen	Nog onduidelijk
Zoogdieren (diverse soorten vleermuizen) – essentieel foerageergebied	Het plangebied vormt geen essentieel foerageergebied maar er is wel sprake van foerageergebied	Nee	Ja, zie tabel 3.3	Nee

Zoogdieren, bunzing, wezel, hermelijn en haas	Het plangebied vormt onderdeel van het functioneel leefgebied van bunzing, wezel, hermelijn en haas	Ja, zie tabel 3.2	Nader te bepalen	Nog onduidelijk
Amfibieën, rugstreeppad	Plangebied vormt leefgebied voor de rugstreeppad	Ja, zie tabel 3.2.	Nader te bepalen	Nog onduidelijk
Vrijgestelde soorten	Zie tabel 3.4			

In tabel 3.1 is aangegeven dat nader onderzoek nodig is naar de vleermuizen, kleine marterachtigen, haas en rugstreeppad. De beschrijving van dit nader onderzoek wordt in tabel 3.2 uiteengezet.

Tabel 3.2. Beschrijving nader onderzoek.

Soort	Onderzoeksmethode
Vleermuizen	Om de aan- of afwezigheid van verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen (o.a. gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis) en vliegroutes aan te kunnen tonen, is nader onderzoek conform het meest recente vleermuisprotocol noodzakelijk (NGB, 2021). Dit onderzoek bestaat uit minimaal vijf bezoeken verspreid over het actieve seizoen van de soorten (tussen april en oktober).
Rugstreeppad	Voortplantingsbiotoop kan worden aangetoond of uitgesloten d.m.v. kooractiviteit, waarnemen adulten en larven zoeken in de periode april t/m juli (3-5 bezoeken). Op basis van aanwezigheid kan land- en winter biotoop eveneens worden bepaald. DNA-onderzoek is eveneens een optie in voortplantingswater Bron:BIJ12 2017, NGB, 2023.
Kleine marterachtigen	Aanwezigheid en gebruik van het plangebied kan worden aangetoond door cameraval onderzoek in geschikt habitat gedurende 8 weken in de periode 15 juni t/m 1 november. (Bron: Bij12 2024).
Haas	Gerichte tellingen naar hazen in vroege voorjaar en zoeken naar hazenlegers in combinatie met bovenstaande onderzoeken in het groeiseizoen (maart t/m september).

In tabel 3.3 is aangegeven dat een overtreding van de Ow voor een aantal soorten op voorhand kan worden voorkomen door het treffen van maatregelen. Deze maatregelen zijn in tabel 3.3 uiteengezet. Door het nemen van deze maatregelen worden negatieve effecten voorkomen en zijn geen vervolgstappen noodzakelijk.

Tabel 3.3. Beschrijving maatregelen om overtreding van de Ow te voorkomen.

Soort(groep)	Maatregelen
Algemene broedvogels	Buiten het broedseizoen werken of (de directe omgeving van) het plangebied voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt maken. Indien niet mogelijk moet door een ervaren ecooloog worden gecontroleerd of er bezette nesten van algemene broedvogels in het plangebied aanwezig zijn. Indien hier sprake van is, mogen deze niet verwijderd of verstoord worden zolang deze in gebruik zijn.
Vleermuizen	Om tijdens de realisatiefase en exploitatiefase verstoring te voorkomen is het waarschijnlijk noodzakelijk dat er geen verlichting en/of aangepaste vleermuisverlichting richting de aangrenzende bomenrijen, wegen en het plangebied wordt geplaatst, het nader onderzoek moet dit duiden.

3.2 Zorgplicht

Uit paragraaf 2.3.7 blijkt dat er in het plangebied soort(groep)en aanwezig (kunnen) zijn waarmee rekening dient te worden gehouden in het kader van de zorgplicht voor soorten. Maatregelen waaraan gedacht kan worden bij de invulling van de zorgplicht bij voorliggend planvoornemen zijn weergegeven in tabel 3.4.

Tabel 3.4. Voorbeelden van zorgplicht gerelateerde maatregelen voor soorten.

Soort(groep)	Maatregel
(Grondgebonden) zoogdieren en amfibieën	• Zoveel mogelijk overdag werken en geen gebruik maken van kunstmatige verlichting. • Voorkom of beperk de toepassing van kunstlicht en de verstrooiing van licht buiten de projectlocatie. Voorkom het direct schijnen op wateroppervlakken of groenelementen zoals bosschages en ruigtes. • Voorkom opslag van materialen waaronder dieren kunnen verblijven. • Voorkom het ontstaan van poeltjes en plassen op het terrein gedurende het zomerhalfjaar (vanaf april tot en met augustus).

Onder de Ow dient nadere aandacht te worden besteed aan soorten van de Rode Lijsten. Onder de Ow kunnen provincies of RVO beleidskaders opstellen over hoe en met welke soorten (van de Rode Lijsten) rekening dient te worden gehouden in het kader van de Zorgplicht. Vooralsnog zijn deze aanvullende beleidskaders nog niet opgesteld. In de voorliggende rapportage is daarom gekozen voor het opnemen van waarnemingen van de Rode Lijst soorten in de NDFF in het plangebied. Door middel van de maatregelen beschreven in tabel 3.4 kunnen op negatieve effecten worden gemitigeerd op (een deel van) de opgenomen Rode Lijst soorten.

3.3 Gebiedsbescherming

3.3.1 Natura 2000

In tabel 3.5 zijn de conclusies ten aanzien van beschermde Natura 2000-gebieden opgenomen. De onderbouwing van de conclusie is beschreven in paragraaf 2.4 van voorliggende quickscan.

Tabel 3.5. Conclusies Natura 2000-gebieden.

	Natura 2000
Zijn Natura 2000-gebieden aanwezig waarop effecten kunnen optreden?	Oosterschelde (op circa 4 kilometer) en Krammer-Volkerak, Zoommeer, Markiezaat en Brabantse Wal binnen een straal van 15 km van het plangebied.
Treden er negatieve effecten op of zijn deze te verwachten?	Ja, er kan sprake zijn van verzuring en vermeting door stikstofdepositie.
Zijn er vervolgstappen aan de orde?	Ja, er dient een AERIUS-berekening te worden uitgevoerd.
Omgevingsvergunning Natura 2000-activiteit of akkoord van het ministerie van LVVN noodzakelijk?	Nog onbekend

3.3.2 NNZ

In tabel 3.6 zijn de conclusies ten aanzien van beschermde NNZ-gebieden opgenomen. De onderbouwing van de conclusie is beschreven in paragraaf 2.5 van voorliggende quickscan.

Tabel 3.6. Conclusies NNZ-gebieden.

	NNZ
Op welke afstand van het plangebied ligt het dichtstbijzijnde NNZ-gebied?	Grenst aan plangebied of is onderdeel van plangebied
Is er sprake van toetsing van externe werking in de betreffende provincie?	Ja
Is er sprake van aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden of is dit te verwachten?	Moet in kwalitatieve en kwantitatieve zin worden bepaald in een Nee, tenzij toetsing
Zijn er vervolgstappen aan de orde?	Ja
Afstemming met het bevoegd gezag aan de orde?	Ja

3.3.3 Overig provinciaal beleid

Bosvisie

Het plangebied valt binnen de grenzen van de beleidskaart bosvisie. Binnen de gearceerde zone waarbinnen het plangebied valt is er een wens om verdichting met bos na te streven. Aanplant van extra groen in kader van de landschappelijke inpassing van de toekomstige rondweg sluit aan bij die wens.

Beschermde houtopstanden buiten de bebouwingscontour houtkap

In (de directe omgeving van) het plangebied zijn houtopstanden (van meer dan 20 bomen op een rij of beplanting groter dan 10 are) aanwezig buiten de bebouwingscontour. Als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden worden houtopstanden gekapt. Een nadere toetsing beschermde houtopstanden is daarom nodig.

4. Literatuurlijst

BIJ12, 2017. Kennisdocument rugstreeppad (*Bufo calamita*). Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12, 2024. Kennisdocument kleine marterachtigen Versie 1.1, juli 2024.

Netwerk Groene Bureaus (NGB), 2023. Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming (versie nov 2023).

Netwerk Groene Bureaus (NGB), 2021. Vleermuisprotocol 2021.

Provincie Zeeland Geraadpleegd op 20-11-2024. Kaartenbank; Interim omgevingsverordening Zeeland

Overig

NDFF

Street Smart

AERIUS-calculator, versie 2023.2.

www.floron.nl

www.ravon.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.vlinderstichting.nl

www.zoogdiervereniging.nl

Bijlage 1 Wettelijk kader

In deze bijlage staat een beschrijving van de relevante wet- en regelgeving; de Omgevingswet (Ow) en het beleidskader. Naast bescherming vanuit de Ow zijn er ook gebieden die planologisch beschermd zijn. Het betreft het 'Natuurnetwerk Nederland' (hierna NNN). De aanwijzing en bescherming van het NNN gebeurt in de Omgevingsverordening.

Ow - Algemeen

De Ow is op 1 januari 2024 in werking getreden. De Ow beschermt:

- De Natura 2000-gebieden die aangewezen zijn in het kader van het Europees natuurbeleid (gebiedsbescherming)
- De planten- en diersoorten (onderdeel soortbescherming)
- Bos en houtopstanden (onderdeel houtopstanden).

Veel verantwoordelijkheden en bevoegdheden liggen bij de provincies. Er zijn hierop wel uitzonderingen waarvoor het ministerie van LVVN bevoegd gezag is. Dit betreft onder andere de aanleg en uitbreiding van hoofdwegen, landelijke spoorwegen, hoofdvaarwegen, primaire waterkeringen, militaire terreinen en oefengebieden, militaire luchthavens, Schiphol en overige burgerluchthavens, het landelijke gastransportnet, hoogspanningsverbindingen van tenminste 220 kV, activiteiten van buitenlandse mogendheden en activiteiten namens een lid van het Koninklijk Huis. LVVN is ook bevoegd gezag voor ruimtelijke ingrepen in de Exclusieve Economische Zone (EEZ) en voor Windenergie op zee (kavelbesluiten).

Gemeenten kunnen een loketfunctie hebben. Het is mogelijk om een natuurvergunning 'aan te haken' bij de omgevingsvergunning, maar dit hoeft niet. De Ow richt zich op bescherming van gebieden, soorten en houtopstanden.

Ow - Soortbescherming

In de Ow is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie geldt een vergunningsplicht bij verschillende schadelijke handelingen die zijn vermeld in artikel 11.37, 11.46 en 11.54 Bal van de Ow. Het gaat om de volgende drie categorieën:

- 1) Vogels (artikel 11.37 Bal);
- 2) Strikt beschermde soorten (artikel 11.46 Bal);
- 3) Andere soorten (artikel 11.54 en bijlage IX, onder A en onder B Bal).

Soorten van de Vogelrichtlijn (artikel 11.37 Bal, Ow)

Het beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn is vastgelegd in artikel 11.37 e.v.

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Het is mogelijk om omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aan te vragen het optreden van schadelijke handelingen. De omgevingsvergunning kan worden verleend indien voldaan wordt aan de volgende criteria:

- Er is geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- Aanwezigheid geldig wettelijk belang conform Vogelrichtlijn. Een geldig wettelijk belang voor deze categorie soorten is o.a. belang 1: 'in het belang van de volksgezondheid of openbare veiligheid' (dit is dus strenger dan voor soorten van de Habitatrichtlijn en de andere soorten);
- Er is geen verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

Strikt beschermde soorten (artikel 11.46 Bal, Ow)

Deze categorie bestaat uit Europees beschermde soorten. De schadelijke handelingen zijn vastgelegd in artikel 11.46 Bal e.v.:

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Onder de Ow is het mogelijk om voor strikt beschermde soorten zoals opgenomen in artikel 11.46 Bal bij ruimtelijke ontwikkelingen te werken volgens een door de Minister goedgekeurde gedragscode. Hierbij geldt een vrijstelling van de vergunningsplicht bij schadelijke handelingen uit artikel 11.46 Bal.

Naast het werken volgens een goedgekeurde gedragscode kan voor soorten zoals opgenomen artikel 11.46 Bal van de Ow bij het optreden van schadelijke handelingen een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit worden aangevraagd. De omgevingsvergunning kan worden verleend indien voldaan wordt aan de volgende criteria:

- Er is geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- Aanwezigheid geldig wettelijk belang conform Habitatrichtlijn. Een geldig wettelijk belang voor deze categorie soorten is o.a. belang 3: 'in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten';
- Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Andere soorten (artikel 11.54 Bal, Ow)

De categorie 'andere soorten' bestaat uit soorten zoals opgenomen in bijlage IX, onder A en onder B Bal van de wettekst. Dit zijn nationaal beschermde soorten. De schadelijke handelingen zijn vastgelegd in artikel 11.54 Bal e.v..

Het is verboden:

- a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
- b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
- c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Voor deze soorten geldt een vrijstelling wanneer aantoonbaar gewerkt wordt volgens een door de Minister van LVVN goedgekeurde gedragscode.

Daarnaast geldt ook vrijstelling bij ruimtelijke projecten voor soorten die staan op besluit vrijgestelde soorten. Het hangt per provincie af welke soort is vrijgesteld van een vergunningsplicht bij schadelijke handelingen in artikel 11.54 Bal, ook de grond waarvoor een vrijstelling geldt kan ook variëren tussen provincies. Wel dient rekening te worden gehouden met de zorgplicht (artikel 11.27 Bal) Deze zorgplicht is verder in deze bijlage nog toegelicht.

Indien de 'andere soorten' niet zijn vrijgesteld en daarmee als gevolg van het voornemen schadelijke handelingen in artikel 11.54 Bal optreden, dient een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aangevraagd te worden bij de provincie waarin het voornemen plaatsvindt.

Naast het werken volgens een goedgekeurde gedragscode kan voor soorten uit de categorie 'andere soorten' van de Ow bij het optreden van schadelijke handelingen een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit worden aangevraagd. De omgevingsvergunning kan worden verleend indien voldaan wordt aan de volgende criteria:

- Er is geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- Aanwezigheid geldig wettelijk belang. Een geldig wettelijk belang voor deze categorie soorten is o.a. belang h 'in het algemeen belang';
- Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Samenvatting gronden waarop een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit verleend mag worden per categorie beschermde soorten (artikel 311.37, 11.46 en 11.54 Bal).

Vergunningsgronden	Artikel 11.37 Bal	Artikel 11.46 Bal	Artikel 11.54 Bal en bijlage IX
	Vogels	Strikt beschermde soorten	Andere soorten
1 Er bestaat geen andere bevredigende oplossing	Ja	Ja	Ja
2 Leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding	Ja	Ja	Ja
3 volksgezondheid en openbare veiligheid	Ja	Ja	Ja
veiligheid van luchtverkeer	Ja	Nee	Ja
ter voorkoming van schade aan gewassen, vee, bossen, visserij	Ja	Ja	Ja
ter bescherming van Flora en Fauna	Ja	Ja	Ja
voor onderzoek, onderwijs, uitzetten en herinvoeren van soorten / teelt	Ja	Ja	Ja
dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van sociale of economische aard en met inbegrip van voor milieuwezenlijke gunstige effecten	Nee	Ja	Ja
ruimtelijke inrichting of ontwikkeling	Nee	Nee	Ja
schade en overlast, ter beperking omvang populatie, ter bestrijding van lijden en ziekte, bestendig beheer en onderhoud (ook natuurbeheer), algemeen belang, bestendig gebruik	Nee	Nee	Ja

Zorgplicht

Er dient te allen tijde rekening te worden gehouden met de zorgplicht zoals vastgelegd in artikel 11.27 Bal van de Ow. Deze zorgplicht houdt o.a. in dat als een activiteit wordt ondernomen waarvan kan worden vermoed dat deze nadelig kan zijn voor in het wild levende dieren en planten, deze activiteit niet plaats mag vinden. Ook moeten alle maatregelen worden genomen om nadelige gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. Deze zorgplicht heeft betrekking op de gebieds- en op de soortbescherming. In het tekstkader hieronder staat het wetsartikel uitgeschreven.

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a) dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel
 - b) indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c) voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
1. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Ow - Gebiedsbescherming

De gebiedsbescherming is vastgelegd in artikel 11.1 tot en met 11.9 Bal van de Ow. Hierin wordt de aanwijzing en bescherming van Natura 2000-gebieden geregeld. Hiermee zijn de verplichtingen uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn, voor zover die betrekking hebben op gebiedsbescherming, geïmplementeerd in het Nederlands recht. De begrenzing van de Natura 2000-gebieden en de instandhoudingdoelstellingen voor die gebieden zijn vastgelegd in de aanwijzingsbesluiten voor de betreffende gebieden. De instandhoudingdoelstellingen beschrijven voor de voor het gebied aangewezen habitattypen en soorten of een bepaalde ontwikkeling ervan gewenst is of dat het behoud ervan op het aanwezige niveau moet worden nagestreefd. Voor activiteiten of projecten die schadelijk kunnen zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Deze omgevingsvergunning Natura 2000-activiteit worden verleend door de provincies of door de Minister van LNVN.

Voortoets en Passende beoordeling

De Ow regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, ten aanzien van plannen en projecten en die mogelijke effecten hebben op de natuurlijke kenmerken van de gebieden, gelet op de instandhoudingsdoelen die in de Natura 2000-gebieden van kracht zijn. De Ow maakt daarbij onderscheid in enerzijds plannen (plantoets) en anderzijds projecten (projecttoets).

Bij plannen en projecten in, of in de nabijheid (externe werking) van, een Natura 2000-gebied dienen de initiatiefnemers in een oriënterende fase (voortoets) te onderzoeken of het plan een significant negatief effect op de instandhoudingdoelstellingen van het betreffende Natura 2000-gebied kan hebben. Met externe werking wordt bedoeld dat ook activiteiten buiten het gebied de natuurwaarden in het gebied kunnen beïnvloeden. Indien na dit onderzoek niet kan worden uitgesloten dat de activiteit een significant negatief effect heeft, dient de initiatiefnemer meer gedetailleerd dan in de oriënterende fase in kaart te brengen wat de effecten van de activiteit kunnen zijn. Daarbij dienen ook, indien noodzakelijk, de mitigerende maatregelen te worden betrokken. Deze analyse heet een 'passende beoordeling'. Het bevoegd gezag toetst de passende beoordeling.

Wanneer uit de passende beoordeling alsnog de zekerheid wordt verkregen dat de activiteit niet leidt tot significant negatieve effecten, kan de activiteit doorgang vinden. Wanneer uit de voortoets blijkt dat er wel kans is op een negatief effect, maar dit als niet significant kan worden gezien, kan eveneens, op basis van een verslechteringsstoets toestemming voor het uitvoeren van de activiteit worden verleend. Wanneer uit de passende beoordeling blijkt dat significante negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten, kan het project alleen doorgang vinden op grond van de "ADC-criteria".

Dit betekent dat:

- A – alternatieve oplossingen voor het plan ontbreken;
- D – er dwingende redenen van groot openbaar belang zijn, en
- C – de initiatiefnemer compenserende maatregelen vooraf en tijdig treft.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het nationaal beleid met betrekking tot de gebiedsbescherming van het Natuurnetwerk Nederland is opgenomen in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). De bescherming van het NNN staat nader uitgewerkt in het Besluit Kwaliteit Leefomgeving (BKL). Hierin staan instructieregels voor de omgevingsverordening van de provincies. De bescherming werkt vervolgens door in de bestemmingsplannen van de gemeenten. De instructieregels uit het BKL verplichten de provincies tot:

- het aanwijzen van Natuurnetwerk Nederland gebieden en vaststelling geometrische begrenzing (artikel 2.44 lid 4 Ow en artikel 7.6 Bkl)
- het vastleggen van de wezenlijke kenmerken en waarden van NNN-gebieden (actueel en potentieel) (artikel 7.7 Bkl)
- het stellen van regels in het belang van de bescherming, instandhouding, verbetering en ontwikkeling van de kenmerken en waarden van NNN-gebieden (artikel 7.8 Bkl, eerste lid)
- De regels die in de omgevingsverordening komen verzekeren in ieder geval dat (artikel 7.8 Bkl, tweede lid):
 - de kwaliteit en oppervlakte van het NNN-gebied niet achteruitgaan
 - de samenhang tussen de gebieden van het NNN wordt geborgd
 - tijdige compensatie van een bepaalde activiteit die negatieve gevolgen heeft

Wezenlijke waarden en kenmerken

Dit betreft de actuele en potentiële natuurwaarden, gebaseerd op de natuurdoelen voor het gebied, met inbegrip van de omvang en de beoogde natuurkwaliteit alsmede de samenhang met andere natuurgebieden.

'Nee, tenzij'-principe

Het 'nee, tenzij'-principe (uit het Barro) vervalt onder de Omgevingswet. In het Bkl wordt niet langer gesproken over reële alternatieven en groot openbaar belang (als voorwaarde de of een voornemen met effect op NNN toch doorgang kan vinden). Volgens de Nota van Toelichting volgt echter uit het algemene zorgplichtartikel van 1.7 Ow dat:

- Negatieve gevolgen moet en worden voorkomen en beperkt
- Als dat niet of onvoldoende mogelijk is dan kan de activiteit alleen worden gerealiseerd als daarmee een zeker belang is gemoeid

In het Bkl staat dat negatieve gevolgen tijdig moeten worden gecompenseerd (art 7.8 lid 2 Bkl). Volgens de Nota van toelichting betekent dat niet dat de compensatie gereed moet zijn op het moment van de aantasting. Compensatie moet in ieder geval zijn geborgd. Kan in provinciale verordening nader worden ingevuld.

Het NNN is planologisch beschermd in de Provinciale Verordeningen. In de Verordening staat aangegeven aan welke voorwaarden bij ruimtelijke ingrepen in en langs het NNN moet worden voldaan. Daarin kan alsnog een "nee, tenzij-afweging" opgenomen zijn. Ook is het compensatiebeleid bij aantastingen van het Natuurnetwerk Nederland hierin opgenomen. De Rijkslijn zoals was verwoord in het SVIR en Barro dat er bij het NNN geen sprake is van externe werking kan ook in de provinciale omgevingsverordening worden vastgelegd.

Overige provinciale beschermde gebieden

Naast het NNN kunnen ook andere gebieden beschermd zijn op provinciaal niveau. Dit verschilt per provincie. Beschermde gebieden kunnen als volgt omschreven zijn:

- ecologische verbindingzones,
- weidevogelgebieden, ganzenfoerageergebieden, leefgebied weide- en akkervogels of rust- en foerageergebied ganzen en smienten,
- groene ontwikkelingszone of groenblauwe mantel of groene contour
- natuur/ bos- en natuurgebieden buiten NNN.

Ook deze gebieden kennen een vorm van een beschermingsregime, in sommige gevallen gelijk aan het NNN, soms in een lichtere vorm.

Provincies kunnen ook provinciale landschappen aanwijzen. De aanwijzing van de Bijzonder Provinciale Landschappen is verleend op grond van Artikel 2.44 lid 5 van de Ow (zie tekstkader). Ook deze gebieden kunnen een beschermingsregime hebben vastgelegd in de provinciale verordening.

Art. 2.44 lid 5 Ow

Gedeputeerde Staten kunnen gebieden gelegen buiten het Natuurnetwerk Nederland aanwijzen die van provinciaal belang zijn vanwege hun natuurwaarden of landschappelijke waarden, met inachtneming van hun cultuurhistorische kenmerken. Deze gebieden worden aangeduid als «bijzondere provinciale natuurgebieden», onderscheidenlijk «bijzondere provinciale landschappen».

Ow - Beschermde houtopstanden

De bescherming houtopstanden heeft (had vanuit de Boswet en Wet natuurbescherming) tot doel de oppervlakte bos in Nederland in stand te houden. Begin 20e eeuw kwam dit doel vooral voort uit de belangen van de houtproductie, maar gaandeweg is meer oog gekomen voor de andere functies die bossen en houtopstanden hebben, zoals klimatologische, landschappelijke en recreatieve functies.

Het begrip houtopstand wordt in de Omgevingswet gedefinieerd als zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend. De beperkingen uit de Wnb, dat het moet gaan om een oppervlakte grond van minstens 10 are of een rijbeplanting die meer dan twintig bomen is opgenomen in par. 11.3.1 Bal.

Individuele bomen vallen dus niet onder het begrip 'houtopstand', en worden dus niet door de regels van het Bal beschermd. De gemeente kan deze bomen wel beschermen door regels hieromtrent op te nemen in het omgevingsplan.

Artikel 5.165b van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) bevat de opdracht om in het omgevingsplan een bebouwingscontour houtkap (voorheen bebouwde kom houtopstanden Wnb) aan te wijzen aansluitend aan stedelijk gebied. Deze aanwijzing werkt door in de toepassing van afdeling 11.3 van het Bal: binnen de bebouwingscontour geldt die afdeling niet.

De grens van de bebouwingscontour houtkap is niet hetzelfde als de bebouwde kom op grond van de Wegenverkeerswet. De bebouwde kom grens in de Wegenverkeerswet wordt met een ander oogmerk bepaald en vastgesteld. Volgens een uitspraak van de rechtbank is het niet mogelijk om het hele grondgebied van de gemeente aan te wijzen als bebouwingscontour houtkap. De aard van het gebied is bepalend voor de vraag of het gebied kan aangewezen worden als bebouwde kom. De vaststelling van de grens van de bebouwde kom is van feitelijke aard: waar houdt de bebouwing op. De provincies zijn op grond van de gemeentewet bevoegd om in het kader van interbestuurlijk toezicht zo nodig maatregelen te treffen als een gemeente heeft verzuimd om de begrenzing van de bebouwingscontour houtkap vast te stellen, of deze heeft vastgesteld op een wijze die in strijd komt met het recht of het algemeen belang. Een begrenzing die is vastgesteld op grond van artikel 1 vijfde lid van de Boswet geldt ingevolge van het overgangsrecht overigens tevens als begrenzing van de bebouwingscontour houtkap voor de Ow. De begrenzing van de bebouwingscontour houtkap in de zin van de Ow dus niet altijd overeen met de begrenzing van de bebouwde kom op grond van de

Wegenverkeerswet. Als een gemeente geen bebouwingscontour houtkap heeft vastgesteld, is het Bal overal van toepassing in die betreffende gemeente.

Bescherming buiten de bebouwingscontour houtkap

De bescherming van houtopstanden is vastgelegd in paragraaf 11.3.1 en 11.3.2 Bal (artikel 11.111 t/m 11.133). De algemene regels over het vellen van houtopstanden uit het Bal zijn echter alleen van toepassing buiten de 'bebouwingscontour houtkap' zoals die is opgenomen in het omgevingsplan. In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) is in bepaalde gevallen voor het vellen van een houtopstand een meldplicht en een herplantplicht toepasselijk (zie paragraaf 11.3.2 Bal):

- melding voor het vellen van een houtopstand (artikel 11.126 Bal).
- herplantplicht (artikel 11.129 Bal)

Bevoegd gezag is normaal gesproken GS (zie artikel 11.113 Bal) en in sommige situaties de minister van LNVN (artikel 11.114 Bal en artikel 4.12 van het Omgevingsbesluit).

In de volgende gevallen geldt op grond van het Bal geen verplichting tot het melden en herbeplanten voor het vellen (art. 11.111, lid 2 Bal):

- periodiek vellen van griend- of hakhout;
- houtopstanden die een zelfstandige eenheid vormen van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, én hetzij geen groter oppervlakte beslaan dan 10 are, hetzij ingeval van rijbeplanting, gerekend over het totaal aantal rijen, niet meer bomen omvatten dan 20;
- houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom in de zin van de Ow;
- houtopstanden op erven of in tuinen;
- fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- kweekgoed;
- uit populieren of wilgen bestaande:
 - o wegbeplantingen;
 - o beplantingen langs waterwegen, en
 - o eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- het dunnen van een houtopstand;
- uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
- ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
- bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en
- zijn aangelegd na 1 januari 2013;
- vellen ter uitvoering van een instandhoudingsmaatregel of een passende maatregel ten behoeve van Natura 2000;
- vellen ter uitvoering van een mitigerende of compenserende natuurmaatregel uit een Omgevingsvergunning-Natura 2000-activiteit, een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit, een Tracébesluit of een omgevingsvergunning;
- vellen voor de aanleg en het onderhoud van brandgangen op natuurterreinen;
- vellen en herbeplanten dat plaatsvindt overeenkomstig een door de Minister van LNVN goedgekeurde gedragscode.

Wel kan de gemeente in die gevallen regels opnemen in het omgevingsplan.

Bescherming binnen de bebouwingscontour houtkap

Houtopstanden waren tevens beschermd op grond van gemeentelijk regelgeving. Dit was vastgelegd in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) en soms ook een bomenverordening van de betreffende gemeente. De Omgevingswet heeft gevolgen voor de Algemene plaatselijke verordening (APV) en de bomenverordening. Het kappen van een boom wijzigt de fysieke leefomgeving. Regels over de activiteit kappen moeten dus naar het Omgevingsplan.

Gemeenten kunnen zonder beperking in het Omgevingsplan regels stellen over houtopstanden binnen de bebouwingscontour houtkap en over de andere houtopstanden die in artikel 11.111, tweede lid Bal zijn genoemd (houtopstanden op erven en in tuinen, windschermen om boomgaarden etc.). Binnen de bebouwingscontour houtkap gelden namelijk uitsluitend de in het omgevingsplan gestelde regels over de kap van bomen (Stb. 2020, nr. 22, p. 157).

Bij voorgenomen kap van houtopstanden dient daarom ook altijd gekeken te worden naar deze bepalingen. Mogelijk kan uit deze bepalingen volgen dat voor de kap van een houtopstand een omgevingsvergunning nodig is welke bij de gemeente moet worden aangevraagd.